

Michiel Vos (rechts) interviewt Jason R. Baron

Effectief digitaal informatiebeleid in de Verenigde Staten

Het was een zeer divers samengestelde groep mensen die kwam luisteren, meedenken en meepraten tijdens de door Doxis georganiseerde College Tour en Bootcamp onlangs in het Kyocera Stadion in Den Haag. Amerika-correspondent Michiel Vos in gesprek met Jason R. Baron, dé specialist van het Amerikaanse Nationaal Archief voor (elektronisch) informatiebeheer.

Door: Romy van Krieken

Fotografie: Arjan van Bruggen

Na aan de deur te zijn verwelkomd door Doxis-directeur Max Beekhuis en ontvangst met koffie en koekjes, is het tijd voor de College Tour onder leiding van Amerika-correspondent Michiel Vos, die uitgebreid in gesprek gaat met Jason R. Baron, internationaal erkend expert op het gebied van informatiebeheer. Vos begint met de man waar iedereen het over heeft: Trump. 'Hij is iemand van buiten het systeem die nu het centrum van dat systeem vormt. En daar gaat het vandaag over: systemen. Iedereen is werkzaam in een bepaalde beroepsgroep en daar kun je niet van buitenaf zomaar instappen zonder dat systeem te kennen. Trump

wil van alles, maar kan weinig door het systeem. Waarom een buitenstaander dan toch president kon worden? Omdat we door internet allemaal verbonden zijn, zodat je snel veel mensen kunt aanspreken, omdat Hillary te politiek was in het jaar van de authenticiteit, en wat betreft haar e-mail affaire: daar weet Jason veel meer over.'

De digitale revolutie

Baron begint met het verzoek aan mensen die iets willen delen op Twitter om dat in het Nederlands te doen, zodat ze het in Amerika niet kunnen lezen. We vragen ons af of

dat een grapje is of serieus, maar gelukkig damt het zijn spraakwaterval niet in. 'Mijn expertise is informatie uit data halen. Ik werkte dertien jaar voor het Amerikaanse Nationaal Archief (NARA) en twaalf jaar voor het ministerie van Justitie en ik hield me bezig met de e-mails van de overheid. Bij een aantal rechtszaken wordt een beroep op die stukken gedaan, zoals de zaak tegen tabaksfirma's die werden beschuldigd van samenzwering. Ik moest daarvoor in 2002 twintig miljoen van dergelijke e-mails doorzoeken en aan de hand van zoekwoorden leverde dat 200.000 hits op. Daar zijn we in zes maanden doorheen gegaan en de helft bleek relevant te zijn. Later ging ik 'Predictive Coding' gebruiken: als de computer twee e-mails vindt met vergelijkbare woorden, wordt er door algoritmes een verband gelegd en zo leert de computer welke e-mails relevant zijn. Nu hebben we slechts een week nodig om zo'n onderzoek te doen.'

'Sinds eind 2016 wordt in het NARA niets meer geprint en vanaf 1 januari 2019 worden geen papieren bestanden meer geaccepteerd. De overheid moet alles digitaal aanleveren, dus dan zijn er geen officiële papieren documenten meer. We moeten uitzoeken hoe we dat straks kunnen terughalen, want het is nu makkelijker iets op te zoeken in een papieren archief dan in een digitaal archief vanwege de privacy van de ingebedde informatie. Het is een paradox: terwijl we meer gegevens hebben, zijn er minder beschikbaar.'

De Capstone-methode

Vos: 'Genoeg vragen, laten we over de oplossingen praten. Jij was een van de bedenkers van de *Capstone*-methode voor het classificeren en bewaren van e-mail. Wat is dat precies?' Baron pakt een dollarbiljet uit zijn zak en wijst naar de piramide met bovenop de *capstone* (deksteen). 'De *capstone* is

V.l.n.r.: Jason R. Baron, Max Beekhuis en Michiel Vos

Vos op zijn best: bevlogen vertellend...

de top van de piramide, die refereert aan de hoogste overheidsfunctionarissen. Hun e-mails worden als belangrijk gezien voor de reconstructie van beleid op hoofdlijnen en dus worden die lang bewaard. De e-mails van iedereen die zich onder hen bevindt, worden vijf jaar bewaard. Als in een e-mail iets staats over overheidszaken, is dat automatisch een officieel stuk.'

'In 2018 krijgen we een overheidsinformatiesysteem om te zorgen dat iedereen alles op de juiste manier doet. Ik zeg niet dat jullie dit Amerikaanse beleid moeten overnemen, alleen dat wij een stap verder zijn wat archivering betreft. Vraag je af of je over tien jaar kunt nagaan wat hier in 2017 gebeurde. En wat doe je om dat te garanderen? Je denkt te weten welke zoekwoorden je moet gebruiken, maar het mooie van algoritmes is, is dat ze ook voorbeelden vinden, waarbij niet precies dezelfde woorden worden gebruikt. We

leven in een wereld vol algoritmes, zoals websites met aanbevelingen: 'Als je dit hebt gekocht, vind je dat ook leuk.' Je gebruikt algoritmes om de relevante documenten boven water te krijgen en meestal hoeft je niet bang te zijn dat je iemands leven beïnvloedt. Als dat wel zo is, moet je kunnen uitleggen hoe je te werk bent gegaan. In de VS worden algoritmes ook gebruikt als richtlijnen bij veroordelingen, maar als een rechter niet weet welke variabelen zijn gebruikt, kan hij het verkeerd toepassen. Er is echter geen weg terug, want ieder jaar verdubbelt de informatie.'

De zaak Hillary Clinton

Vos: 'Laten we het eens over Hillary Clinton hebben. Volgens mij werd jij door CNN benaderd.' Baron: 'Ik werd benaderd door The New York Times in maart 2015 en mijn meest gebruikte citaat was: 'Het is bijna niet voor te stellen dat een ministerie een topfunctionaris ooit zou toestaan een

privéserver te gebruiken voor overheidszaken.' Iedereen die op het ministerie werkt, heeft een e-mailadres dat eindigt op .gov en niemand keek raar op dat Hillary's e-mails dat niet hadden? Maar ook al maakten mensen zich zorgen, niemand durft een topfunctionaris aan te vallen. Het is erg ongebruikelijk, maar niet illegaal om een privé e-mail account te gebruiken. Hillary zei dat 90% van haar mails aan Amerikaanse overheidsfunctionarissen was gericht, dus dat het op die manier zou worden bewaard. Maar ze mailde ook naar buitenlandse politici en dat werd niet bijgehouden. Het was haar manier om de controle te houden en het was lekker makkelijk. Een nieuwe wet zegt nu, dat als overheidsfunctionarissen privé e-mail gebruiken, ze een kopie moeten maken en het binnen 24 uur naar zichzelf of een overheidsadres moeten mailen.'

De Bootcamp-sessies

Na de lunch gaan de aanwezigen aan de slag met de Bootcamp-sessies. Er worden drie groepjes gevormd en

Baron loopt langs om commentaar te geven en vragen te beantwoorden. Het eerste dat opvalt, is de diversiteit van de groep: een lector, een archiefinspecteur, een jurist, een beleidsmedewerker, iemand van een ZBO, iemand van een Belgisch softwarebedrijf en de Doxis-directeur zelf. Door die variatie, en het feit dat iedereen actief meedenkt en zijn zegje doet, wordt het onderwerp van alle kanten belicht. Het begint met steekwoorden verzamelen naar aanleiding van 'de digitale overheid' en als die op het bord worden gezet, blijkt dat veel is gerelateerd aan ethische kwesties. Dat leidt weer tot een levendige discussie met een gespreksleider, die als een soort therapeut doorvraagt. Na afloop is er een centrale terugkoppeling, waarbij de groepjes hun bevindingen presenteren.

Bij de tweede Bootcamp-sessie krijgt iedere groep een andere gespreksleider en deze keer gaat het over de WOB en hoe je informatie boven tafel krijgt zonder iemands rechten te schenden. Uiteraard worden de resultaten weer plenair

Vos lichtte toe hoe de Amerikaanse media op de e-mailaffaire van Hillary ingingen.

behandeld en dan is er een centrale terugkoppeling door Baron die te spreken is over deze dag en iedereen op het hart drukt zijn eigen weg te vinden: 'Ik heb niet alle antwoorden, maar ik heb wel een paar links naar interessante artikelen. Ik ben hier niet alleen om te praten, maar ook om

mensen in actie te brengen. Jullie weten na een dag al meer over Capstone dan de gemiddelde WOB-medewerker, want die blijven in hun papieren wereldje zitten. Bedankt voor het stellen van interessante vragen en ik hoop dat we in contact blijven en dat jullie hierover blijven praten.'